

COMUNICAT REFERENT A LA CONSERVACIÓ PREVENTIVA PER A TEMPS DE MUSEUS TANCATS

Des de Patrimoni Cultural us volem anar facilitant tota aquella informació que pugui ser d'interès per als museus i equipaments culturals, davant la situació excepcional que la pandèmia de la COVID-19 ha generat. Atès que sorgeixen dubtes relacionats amb possibles mesures de desinfecció o d'altra índole que poden tenir conseqüències sobre les col·leccions i el patrimoni que custodiem, comptarem amb l'assessorament de la Comissió Tècnica Executiva de Conservació Preventiva¹, creada dins el marc de desenvolupament del Pla de Museus 2030, objectiu 4.5.1.

Aquest comunicat fa referència a l'etapa de confinament i mentre els museus romanguin tancats.

És molt important que totes les decisions que es prenguin des dels museus i equipaments culturals i que de manera directa o indirecta puguin afectar les col·leccions estiguin avalades i contrastades sempre per organismes i mitjans oficials. Volem transmetre un missatge de calma i unes primeres recomanacions per no prendre resolucions precipitades que posin en risc la preservació de les col·leccions.

Alhora, si creieu que ens podeu aportar algun suggeriment o teniu algun dubte o qüestió per resoldre, els membres de la Comissió Tècnica de Conservació Preventiva estan a la vostra disposició. Us podeu adreçar al correu mgraciat@gencat.cat des d'on s'intentarà donar resposta al més aviat possible.

¹ La Comissió Tècnica Executiva de Conservació Preventiva està formada per: Ruth Bagan (CRAC Conservadors-Restauradors Associats de Catalunya), Lidia Font (Museu d'Història de Barcelona-Institut de Cultura de Barcelona), Ma. José Gracia (Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya), Marta Llach (Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona) i Mireia Mestre (Museu Nacional d'Art de Catalunya).

RECOMANACIONS

És important tenir present que les instal·lacions estan tancades al públic des del dia 13 de març i que no es produeixen activitats presencials relacionades amb les col·leccions: restauració, manipulació, muntatge, moviment, embalatge i transport. Per tant, els riscos es redueixen considerablement.

Tanmateix, el personal designat per fer les tasques essencials que s'han de portar a terme de manera presencial (seguretat, manteniment i neteja) estan sotmesos a risc d'infecció, i la seguretat de les persones ha de ser el primer. En conseqüència, aquests treballadors han de seguir les mesures de seguretat i d'higiene decretades per la Generalitat i disposar dels EPIS necessaris per desenvolupar les seves tasques. Recordem la necessitat que disposin així mateix d'un full d'autorització signat pels responsables del museu perquè puguin accedir a l'equipament sense problemes tant a l'hora del desplaçament pel carrer com al moment d'entrar al museu i poder justificar allà la seva presència. També s'aconsella que disposin d'un full amb els telèfons de contacte indispensables en cas que necessitin fer una consulta, detectin una incidència o en cas d'emergència.

Un cop coberta aquesta prioritat, la nostra responsabilitat com a professionals és vetllar per la seguretat, conservació i bon manteniment dels béns culturals sota la nostra custòdia; tant els exposats com els que es troben en espais de reserva.

En primer lloc, cal mantenir la serenitat i no emprendre accions innecessàries o potencialment perilloses per a les col·leccions, i en cas de dubte consultar sempre al conservador-restaurador responsable dels béns.

Segons les informacions i els coneixements de què es disposa avui dia, el coronavirus SARS-CoV-2 es manté actiu al voltant de 9 dies com a màxim al damunt de les superfícies de diversos materials. Per tant, passat aquest període, ja no suposa un risc per a les persones. En cap cas suposa cap risc en si mateix per a les col·leccions.

En cap cas han de ser suspeses les tasques essencials de seguretat, manteniment i neteja de l'edifici. Aquestes han de seguir els protocols establerts respecte de les col·leccions i ser realitzades pel personal que les fa habitualment, d'acord amb el pla de contingència de cada institució. Aquestes persones ja coneixen els espais, els recursos disponibles i les limitacions respecte de les col·leccions. Tanmateix, hem de ser conscients que algunes d'aquestes tasques s'hauran d'adaptar als temps i a les possibilitats derivades del confinament.

Pel que fa al control de les col·leccions, davant la impossibilitat de dur a terme un seguiment presencial, aquesta tasca s'haurà de desenvolupar parcialment a través dels serveis essencials que estableix el decret del Govern Central i, en cas que es detecti alguna incidència, haurà de ser comunicada al responsable que estableixi el pla de contingència de cada institució perquè prengui les mesures oportunes.

Davant els dubtes rebuts fins ara relacionats amb la neteja i desinfecció dels espais amb motiu del coronavirus SARS-CoV-2, es recomana no emprendre tractaments o accions extraordinàries dels espais amb col·leccions, atès el risc potencial que poden suposar per a aquestes.

Es recomana:

- Fer un seguiment de les condicions ambientals dels espais amb col·leccions sempre que sigui possible (control remot).
- No eliminar la pols superficial dels objectes fins que no s'acabi el període de confinament i, un cop acabat, comptar amb conservadors-restauradors per fer-ho.
- Evitar qualsevol moviment dels objectes que no sigui estrictament imprescindible. En cas d'haver-se de realitzar, prendre totes les mesures de protecció necessàries.

Enllaços d'interès:

- [Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya \(CRBMC\)](#).
- [Conservadors-Restauradors Associats de Catalunya \(CRAC\)](#).
- ["Covid-19 Basics: Disinfecting Cultural Resources"](#), del National Center for Preservation Technology and Training (NCPTT).
- ["COVID-19 and recommendations for heritage institutions"](#), del Canadian Conservation Institute (CCI).
- ["COVID-19 Resources & Information for the Museum Field"](#), de l'American Alliance of Museums (AAM).